

Cyclus 'Dood en Leven' - (3) Veerkracht

Lezing

Bij Berseba in Juda aangekomen liet hij zijn knecht achter en zelf trok hij één dagreis ver de woestijn in. Daar ging hij onder een bremstruik zitten, verlangend naar de dood, en zei: 'Het is genoeg geweest, HEER. Neem mijn leven, want ik ben niet beter dan mijn voorouders. Hij viel onder de bremstruik in slaap, maar er kwam een engel, die hem aanraakte en zei: 'Sta op en eet wat'. Elia keek op en ontdekte naast zijn hoofd een brood, in gloeiende kooltjes gebakken, en een kruik water. Nadat hij had gegeten en gedronken ging hij weer onder de struik liggen. Maar de engel van de HEER kwam terug, raakte hem aan en zei: 'Sta op en eet wat, want anders is de reis te zwaar voor je.' Elia stond op, en toen hij had gegeten en gedronken liep hij, gesterkt door dit voedsel, veertig dagen en veertig nachten door de woestijn, tot hij bij de Horeb kwam, de berg van God.

1.Kon.19,3-8

Lied: Op mijn levenslange reizen (H. Oosterhuis)

Op mijn levenslange reizen – twijfel donker achtervolgt mij, liefde blind holt voor mij uit — zing ik op steeds andere wijzen over wie ik niet kan spreken, zing ik: 'Ooit mijn hart te breken, ooit mijn hart voor jou te breken'.

Opgereisd, pas halverwege, met een keel kapot gezongen, met een hart voor wie gebroken, kruip ik onder dorenstruiken, druk mijn ogen in de aarde, smeeek dat nu het eind zal komen, smeeek de dood, dat hij zal komen.

Spoorloos trok voorbij de twijfel waar ik lag. De liefde keerde, zag mij, bracht mij drank en spijze, deed mij opstaan uit de dood. Nog een leven zal ik reizen, nog een leven zal ik reizen. Nooit meer zonder reisgenoot.

(Lied bij 1 Koningen 19, vers 4-8.)

Getuigenis

Beste mensen,
als je genoeg miserie meemaakt in het leven, dan is de neiging groot om het op te geven, om net zoals Elia te verlangen naar de dood.

Toen we pas gehuwd waren droomden we van een gezin met een tweetal kinderen. Al gauw ontdekten we dat we kinderloos zouden blijven. Kaatje kon dit niet aan en belande met een zware depressie in Pittem. Ik was pastor in het ziekenhuis van Izegem. Hoe vaak heb ik niet gebeden: 'God, wat moet ik nog voor u doen, eer Gij mij eens helpt?'

'Als God iemand wil helpen', zo dacht ik toen, 'dan ben ik toch wel een goeie kandidaat. Ik ben niet alleen gelovig, maar dan ook nog eens in loondienst bij die God van ons.' Tot ik plots tot het beseef kwam dat ik een voorkeursbehandeling wilde omdat ik tot het volk Gods behoorde, en dus eigenlijk dacht van 'eigen volk eerst'. Neen, zo'n God wou ik niet, ik die altijd preekte over een rechtvaardige God.

Heel ons leven kregen we te maken met ziekte bij Kaatje: suikerziekte, reuma, depressie, en nu drietal jaar geleden: hersenbloeding en jong dementie. Voor veel mensen zijn dit redenen genoeg om

alle geloof de rug toe te keren. Ook ik heb God vaak gezocht in de oorzaak van al onze miserie: Waarom toch deed hij ons dit aan.

In die periode zocht ik God in het kamp waar de klappen worden uitgedeeld. Maar stilaan ontdekte ik dat dit niet de God was die Jezus me voorhield. Hij sprak van een goede vader, iemand die ons van het duivelse in het leven probeert te verlossen, iemand die ons een leven belooft, veel sterker dan de dood. In ons verhaal herken ik het gevecht van Jacob met de engel. Ja, ook ik heb met God gevochten, ook ik heb pijn in mijn heup, maar ik ben blijven leven en daar ben ik dankbaar voor. Nu zoek en vind ik God veeleer in het kamp waar de klappen worden opgevangen, Hij is het die me helpt te leven, ondanks de pijn die ik ervaar.

Als ik nu even terugkijk dan merk ik toch ook wel dat ik dankbaar mag zijn om wat geweest is, alhoewel het niet altijd zo mooi was.

Ik ben dankbaar dat we ondanks alles na 41 jaar huwelijk nog samen zijn. We hebben mekaar niet losgelaten. Ik voel me nog vaak die verliefde puber.

Ik ben dankbaar als ik besef hoeveel hulp we kregen van vrienden en familie, van collega's op het werk, van professionelen in de zorg, ook van vreemden. Ja, we hebben God herkend in medemensen.

Ik ben dankbaar omdat het leven niet oppervlakkig verlopen is. Bij Dirk De Wachter, in zijn boek 'De kunst van het ongelukkig zijn.' las ik ooit het volgende citaat: *'Streven naar het geluk als levensdoel is een vergissing. Streven naar zin en betekenis, daarentegen, is waar het leven om draait.'*

En inderdaad, ik ervaar mijn leven als één grote zoektocht naar zin.

Hoe heb ik het volgehouden? Hoe hebben wij het volgehouden? Hoe zijn wij erin geslaagd om de steen die ons gevangen hield in ons levend graf, toch weg te rollen en weer te gaan leven, en het leven te ervaren als 'zinvol'?

Alleen ben je als mens heel klein. Kwetsbaar. Je wordt maar mens door medemensen. Dit is zeker zo als je in miserie zit. Je hart kunnen luchten, mogen wenen, mogen vloeken en daarvoor niet scheef bekeken worden. Mogen behoren tot een gemeenschap, dat is helend, dat is heilig. We hebben een goeie vriendenkring, mensen waarmee we meer kunnen delen dan over het slechte weer, de miserie van de corona.

Ik heb veel steun ervaren van enkele collega's op het werk, van de mensen die we de zondag zagen in verband met de wekelijkse viering in onze kapel. De vele vrijwilligers, de zangers... en achteraf in het cafetaria samen een pint drinken... het kan zoveel deugd doen, het waren vitamientjes.

Dank zij de zoektocht naar binnen, mijn gevecht met de engel leerde ik een God kennen die vooral een God van de bevrijding is. God die met mij meetrekt ten strijde tegen alle kwaad. Een God die me draagt.

Je kent wellicht dat verhaal van een man die in een droom zijn leven zag. Hij wandelde langs het strand met God aan zijn zijde. Hij merkte dat waar het in zijn leven lastig was geweest, dat hij maar één paar voetstappen zag. Hij vroeg God waar hij toen gebleven was. Tot God zei: daar waar je maar één paar voetstappen ziet, daar was het dat ik je gedragen heb.

Ik leerde meer en meer om God te zien als een God die oproept tot leven. Verrijzenis werd voor mij een heel concreet. Neen, het kwaad, het lijden in de wereld heeft niet het laatste woord, maar wel de liefde. God is liefde. Ik besepte dat het leven kiezen is...

In de voorbereiding van deze viering las ik ook dat Edith Eger genoemd werd. Een van haar boeken noemt wellicht niet toevallig 'de Keuze'.

Is het glas half leeg of half vol. Miserie is er in elk leven: ieder huisje heeft zijn kruisje. Goeie vrijdag is er in elk mensenleven. Dat kan je niet ontlopen. Maar hoe ga je er mee om? Dat kan je wel zelf kiezen.

Als ik kijk naar wat ik in het leven verloren ben, dan kan ik hele dagen lopen wenen, dan ben ik geen mens meer. Maar als ik kijk naar wat we nu wel nog kunnen, dan kan ik ook dit leven heel veel zin geven... Dat is de keuze die ik dagelijks probeer te maken.

Gemakkelijk is anders en ik laat mezelf wel eens toe om een slechte dag te hebben, om in zak en as te zitten. Maar 's anderendaags wil ik uit die as verrijzen en terug gaan leven...

Om het met de woorden uit het boek Koningen te zeggen: God heeft me brood om van te leven als ik het eens niet meer zie zitten.

Geloven heeft voor mij alles te maken met zin-geving in het leven. Leven in het vertrouwen dat op weg gaan met de God die Jezus ons leerde kennen, dat dit een zin-volle weg is, een weg waar het leven sterker is dan alle dood.

Ja, doorheen mijn worsteling heb ook ik met God een verbond gesloten.

Hij is mijn wegwijzer ten leven, hij draagt mij als het nodig is, hij roept mij voortdurend op om terug recht te staan als ik de neiging heb om in slaap te vallen en het op te geven.

Heidi Deceuninck, mijn vroegere collega pastor in de Sint-Jozefskliniek in Izegem heeft roeping ooit omschreven als volgt: 'Het is van elke dag proberen het beste te maken, wat er ook op je weg komt.'

Zo ervaar ik ook mijn roeping als mens, als gelovig mens, als volgeling van de God van Jezus.

Wat me ook dierbaar is, is mijn eigen huwelijksbelofte. 'Ja, ik wil je trouw blijven in goede en kwade dagen.' Ik wil naar mezelf in de spiegel kunnen kijken als ik me 's morgens was. Ik weet dat ik niet perfect ben, verre van, maar ik wil toch tenminste proberen om die belofte van liefde en trouw, zo goed mogelijk waar te maken.

Ik was ooit eens in gesprek met een man die bij zijn vrouw zat in het dagziekenhuis. Ze kreeg een chemobehandeling. Het waren gewone mensen, rond de zestig. Ik vroeg die man of hij een beetje zijn plan kon trekken nu zijn vrouw zo ziek was. 'Ik leer veel bij', zo zei hij. 'Gisteren bakte ik vogels zonder kop. Ze zagen er mooi bruin uit, maar toen ik ze wou opeten waren ze nog rouw en koud van binnen, dus de volgende keer moet ik ze wat langer in de pan laten. 'Proficiat' zei ik 'dat je dit nog allemaal wilt leren'. 'Ja', zei die man, 'we zijn getrouwd in goede en kwade dagen. 't Is nu 't moment denk ik.'

Zorgende liefde voor mekaar, hoe mooi kan het zijn. Als God inderdaad liefde is, dan was hij heel sterk aanwezig bij die twee eenvoudige mensen. Mag ik ze herders van hun tijd noemen.

Beste mensen,

het leven is niet altijd rozengeur en maneschijn, en het zal heus niet alleen in ons gezin zijn. Maar als je mij vraagt hoe ik, hoe wij het blijven volhouden, dan durf ik toch wel te zeggen dat ons geloof een dragende kracht is... je weet wel de voetstappen in het zand.

God blijft mij wakker schudden, blijft mij eten geven, blijft me oproepen om de dood door het leven te overwinnen.

Gebed, liturgie, stilte, een jaarlijks bezoek aan Taizé, goddelijke mensen om ons heen... dit alles geeft me de kracht, geeft ondanks alles ons de kracht om door te gaan, om zelfs te genieten van het leven.

God zij dank.

Amen.

Filip Lesy

De Lier, 14 november 2021